

Oikaisuvaatimus / Vahingonkorvaushakemus / auton vaurioituminen**Lakimies Mika Mäkäraainen
Kaupunginkanslia**

Lakimies on 12.5.2022 §:ssä 10 tekemällään päätöksellä hylännyt hakijan vahingonkorvaushakemuksen, koska hakijan auton vaurioituminen ei ole johtunut kaupungin tuottamuksellisesta toiminnasta ko. kadun kunnossa- ja ylläpitäjänä eikä kaupunki ole muutoinkaan vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta.

Oikaisuvaatimus

Muutoksenhakija on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut lakimiehen päätöksen kumoamista ja tehdyn vahingonkorvaushakemuksen hyväksymistä. Oikaisuvaatimuksen mukaan ko. katualueen vaurio ei ole voinut syntyä lyhyen ajan kuluessa. Oikaisuvaatimuksen mukaan ko. alueella olevat henkilöt olivat huomanneet tiessä olevan kuopan ja se, että kuopasta ei ollut varoitettu erikseen liikennemerkillä. Oikaisuvaatimuksen mukaan myös ko. ajoneuvon siirron suorittanut hinausyrittäjä oli kertonut, että alueella oli tapahtunut aiemmin useita ajoneuvojen hinauksia. Vahingon tapahtumapaikkaa on hankala huomata ajettaessa Karttulan suunnasta. Oikaisuvaatimuksen tekijä oli vahingon aiheutumisen jälkeen ottanut yhteyttä kaupunkiin. Oikaisuvaatimuksen mukaan vaurioitunut ajoneuvo on ns. nelivetoinen eli tämän vuoksi kaikki ajoneuvon renkaat oli jouduttu uusimaan. Kaupunki on velvollinen korvaamaan ko. vahingosta aiheutuneet kustannukset, koska se on laiminlyönyt katualueen kunnossapidon.

Arviointia ja johtopäätökset

Lakimiehen päätöksestä ilmenee, että kaupunki ei ole ollut ennen vahingon aiheutumista (20.2.2022) tietoinen ko. tiealueen kuopasta tai vaaraa tai olennaista haittaa aiheuttavasta tien epätasaisuudesta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan ei voida pitää uskottavana väitettä, ettei kaupunki olisi tiennyt tai saanut tietoa ko. kuopasta tai tien epätasaisuudesta, koska alueen asukkaat olivat huomanneet sen jo pitkän ajan ja hinausyrittäjä mukaan ko. alueella oli suoritettu muita vastaavia ajoneuvojen hinauksia. Edelleen kuopasta tai tien epätasaisuudesta ei ollut varoitettu tienkäyttäjiä erillisellä liikennemerkillä. Tämän vuoksi kaupunki on laiminlyönyt kadun kunnossapitovelvollisuutensa.

Lakimies toteaa, että lainsäädäntö ei edellytä, että katualue on jatkuvasti täysin virheettömässä käyttökunnossa vaan kunnossapitolain mukaan riittää, että katualue on sen käyttötarkoituksen mukaisessa tyydyttävässä käyttökunnossa. Jos näin ei ole, katualue tulee saattaa kohtuullisessa ajassa tarvittavaan käyttökuntoon. Tiealueen kunnossapidon vaarallisuutta tai puutteellisuutta koskevan ilmoituksen jälkeen on yleensä ns. kohtuullinen aika ryhtyä tarvittaviin selvitys- ja korjaus- tai kunnossapitotoimenpiteisiin. Yleensä tämä prosessi vie aikaa muutaman päivän. Tällaista katualueen kunnossapitoa voidaan pitää myös kunnossapitolain vaatimukset täyttävänä kunnossapitona. Lakimies toteaa, että pelkkä vilkas liikenne

tiealueella ei yksin osoita, että katualueen kunnossapito tai kunnossapitoon liittyvät selvitystoimet olisi laiminlyöty.

Ko. kadun kunnossapitourakoitsijan Savon Kuljetus Oy:n antaman lausunnon mukaan ko. tiealueelle on tehty tarkastuksia ennen vahinkotapahtumaa 17.2.2022 ja 18.2.2022, joiden mukaan kadun kunnossa ei ole havaittu liikennettä vaarantavia tai haittaavia puutteita. Mainittua selvitystä voidaan pitää luotettavana.

Kaupungin kunnossapitopalvelujen antaman selvityksen mukaan kaupungilla on kunnossapidettäviä katualueita arviolta 900 kilometriä. Katualueiden kunnossapidon valvontaa suoritetaan katualueella toimivien urakoitsijoiden lisäksi myös kaupungin säännönmukaisena omavalvontana kaupungin kunnossapidon valvojien taholta. Lakimies toteaa, että on yleisen elämäntapamallin mukaista olettaa, että 900 kilometrin katualuetta ei voida tarkkailla reaaliajassa kaikkien katualueiden osalta yhtä aikaa. Edelleen ko. katualueilla on huomattava määrä sellaisia katuja, joissa voidaan arvioida olevan vilkas liikenne. Kaupungilla on katualueiden valvontaa varten omat valvontasuunnitelmat, joiden mukaan katualueilla suoritetaan talviaikaan ns. omavalvontaa. Näin on toimittu myös ko. kadun osalta.

Asiassa ei ole esitetty luotettavaa selvitystä, että läheisyydessä asuvat alueen asukkaat tai edes kerrottu hinausyrittäjä olisi ennen ko. vahingon aiheutumista ottanut yhteyttä kaupunkiin kertoakseen ko. katualueella mahdollista vaaraa tai haittaa aiheuttavasta kuopasta tai tien epätasaisuudesta. Mainittua asiaa tukee myös se, että tien epätasaisuudesta ei ole varoitettu tienkäyttäjiä erillisellä liikennemerkillä.

Lakimies toteaa lisäksi, että pelkkä katualueen epätasaisuus tai aiheutunut vahinko ei yksin osoita, että kadun kunnossapitovelvollisuus olisi laiminlyöty. Edelleen katualueille aiheutuu talviaikaan sääolosuhteiden suurien vaihtelujen vuoksi epätasaisuuksia tai kuoppia hyvinkin lyhyen ajan kuluessa. Annetun lausunnon perusteella näin on tapahtunut myös ko. kadulla. Näin ollen katualueen tarkkailuvelvoitetta tai katualueiden kunnossapidon tarpeen selvittämistä tai kadun kunnossapitovelvollisuutta ei ole miltään osin laiminlyöty.

Kukaan kaupungin puolesta kunnossapito- tai omavalvontatöitä suorittanut taho ei ole tiennyt ennen ko. vahingon aiheutumista ko. katualueen kuopasta tai tien epätasaisuudesta. Mainittua johtopäätöstä tukee lisäksi Savon Kuljetus Oy:n antama lausunto. Sen mukaan hakija oli ilmoittanut ko. kuopasta / tiealueen epätasaisuudesta 20.2.2022 klo 21.26. Katualueella oli suoritettu tarvittavat korjaustoimet 21.2.2022 klo 09.10 mennessä eli lyhyen ajan kuluessa siitä, kun oli saatu tieto katualueen kuopasta / tien epätasaisuudesta. Korjaustoimenpiteet on suoritettu kunnossapitolain edellyttämällä tavalla kohtuullisessa ajassa.

Edellä lausutusta ilmenee, että hakija ei ole edelleenkään esittänyt luotettavaa selvitystä tai näyttöä siitä, että kaupunki olisi tiennyt tai että kaupungin olisi tullut tietää ennen ko. vahingon aiheutumista katualueen kuopasta / tien epätasaisuudesta. Edelleen on jäänyt näyttämättä, että kaupungille olisi ennen vahingon aiheutumista toimitettu ilmoitus ko. kuopasta. Näin ollen katualueen kunnossapidon tarkkailu- tai selvitysvelvollisuutta tai kunnossapitoa ei ole laiminlyöty eikä kaupunki ole miltään osin rikkonut katualueen kunnossapitovelvollisuutta.

Lakimies toteaa vielä, että hakija ei ole esittänyt luotettavasti sitä, miten hän oli osaltaan noudattanut tieliikennelain velvoitteita. Tieliikennelain 3 §:n mukaan vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Mainitun lain 5 §:n 2 momentin mukaan ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Koska katualueella on ollut selvästi havaittavissa oleva kuoppa eli näkyvä este, kuljettajan olisi tullut ottaa alueen olosuhteet huomioon ajoneuvoa kuljettaessaan ja lisäksi ajoneuvon ajonopeus olisi tullut sovittaa olosuhteiden mukaiseksi. Näin ollen kuoppa olisi tullut ajoneuvoa kuljetettaessa kiertää, koska kyseessä on näkyvä este. Edelleen, mikäli tieliikennelain velvoitteita olisi täysin noudatettu, kuopan päältä olisi voinut kuljettaa turvallisesti ajoneuvon hiljaisemmalla ajonopeudella. On yleisen elämän kokemuksen mukaista se, että ajoneuvo ei vaurioidu, mikäli ko. suuruisen kuopan ylitse ajetaan riittävän hitaasti. Tämäkin seikka tukee käsitystä, että ajoneuvoa kuljetettaessa ei ole noudatettu tieliikennelaissa säädettyjä velvoitteita tai että kyseessä on kuljettajan inhimilliseen virheeseen tai laiminlyöntiin liittyvä liikennevahinko.

Asiassa on siten jäänyt näyttämättä, että ko. vahinko olisi syy-yhteydessä yksin kaupungilla ko. tiealueen olevan kunnossa- ja ylläpitovelvoitteen laiminlyöntiin.

Edellä lausuttuun perustuen tehty oikaisuvaatimus tulee hylätä kokonaisuudessaan perusteettomana sekä lakimiehen tekemä päätös pysyttää voimassa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 3 § ja 4 §

Vahingonkorvauslaki 2 luku 1 § ja 5 luku 5 §

Tieliikennelaki 3 §, 5 § ja 12 §

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle, että hakijan tekemä oikaisuvaatimus hylätään kokonaisuudessaan perusteettomana ja lakimiehen päätös pysytetään voimassa.

Liitteet

- 57 2380/2022 Oikaisuvaatimus
- 58 2380/2022 Viranhaltijapäätös

Valmistelija

Mika Mäkräinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5012

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Lautakunta hyväksyy lakimiehen esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

